

Minister
Staatssecretaris

Bestuurskern

Dir. Covid-19

Den Haag

Postbus 20901

2500 EX Den Haag

Contactpersoon

10.2.e

10.2.e

M +31(0)610.2.e

10.2.e @m
inienw.nl

Datum

7 januari 2021

Kenmerk

RONDZENDMAP-2021/187

beslisnota

Noodzakelijkheidsverklaring bij reizen

Inleiding

- In deze nota ontvangt u de antwoorden op uw vragen die u heeft gesteld bij de beslisnota over de noodzakelijkheidsverklaring bij reizen van 5 januari jl.
- De nota's met uw beider opmerkingen en vragen zijn bijgevoegd.
- N.a.v. uw vragen is er door de juristen gewerkt aan een ('juridisch technische') Kamerbrief die de kabinetslijn ondersteunt dat een noodzakelijkheidsverklaring niet proportioneel is. Zie conceptbrief in de bijlage ter bespreking in het ochtendberaad van 11 januari.
- De brief moet uiterlijk dinsdag, voorafgaand aan het Corona debat van (waarschijnlijk) woensdag 13 januari naar de Kamer worden verstuurd.

Beslispunten

1. Wilt u een eigen Kamerbrief over de noodzakelijkheidsverklaring naar de Kamer sturen of wilt u de inhoud van de brief (laten) opnemen in de VWS-verzamelbrief? De VWS-verzamelbrief wordt na de persconferentie van dinsdagavond verstuurd.
2. Wilt u de mogelijkheid in de brief opnemen dat de vervoerder verplicht wordt (op grond van art. 58 Wpg) reizigers te wijzen op de oproep om alleen te reizen indien noodzakelijk?

Antwoorden op uw vragen en opmerkingen

1. *Juridisch zeer wankel verplichte noodzakelijkheidsverklaring > graag meer uitleg hierover, is immers anders dan PCR-verplichting*
- Een noodzakelijkheidsverklaring binnen de EU betekent feitelijk een reisverbod. Reizigers kunnen daarmee niet uit eigen wil de grens oversteken. En er is geen mogelijkheid om zelf iets aan deze voorwaarde te veranderen.
- Dit raakt daarom direct aan de vrijheid van de burger, en dat vraagt daarom een zeer goede onderbouwing met betrekking tot de evenredigheid, proportionaliteit en de noodzaak.

- Dat maakt een noodzakelijkheidsverklaring anders dan bijvoorbeeld 11.1 10.2.g een PCR testverplichting: een negatieve testuitslag is een voorwaarde die vervuld kan worden, waarna een reis mogelijk is.
 - Het doel van de reis (de noodzakelijkheid) zegt niets over de gezondheid van de betrokken reiziger. Dat betekent dat niet kan worden dat het noodzakelijk is voor de bescherming van de pandemie. Daarmee is de juridische verankering via de WPG wankel. Dit in tegenstelling tot de verplichte negatieve PCR-test, waarbij het reizen mogelijk blijft en de volksgezondheid wel beschermd wordt.
 - NB: of een reis binnen de EU noodzakelijk is, is aan de reiziger en niet aan de overheid om te bepalen (lijn sinds begin Corona crisis). Voor derdelanders geldt dat zij tot een uitzonderingscategorie moeten behoren voor het inreisverbod naar de EU. Dit wordt door de KMAR gecontroleerd.
2. *Voor debat/brief is relatie met Atlantaproef ook relevant*
- Het doel van de reiscorridor Atlanta-Amsterdam is om de risico's die gepaard gaan met reizen naar hoogrisicogebieden te beperken en ervaring op te doen met nieuw testbeleid en om te kijken of de quarantaine beter wordt nageleefd. Het reisadvies en het EU-inreisverbod (waar de VS onder valt) blijven onverminderd gelden.
 - Er geldt voor Europeanen een Amerikaans inreisverbod.
 - Dit betekent in de praktijk dat Nederlandse reizigers niet naar de VS kunnen reizen. En dat alleen Amerikaanse reizigers die vallen onder een uitzonderingscategorie (EU-inreisverbod) Nederland mogen inreizen.
 - Kortom, er geldt dus al een noodzakelijkheidsclausule voor reizigers op de reiscorridor Atlanta-Amsterdam.
3. *Overleg met minister pas zinvol na juridische analyse, inclusief tegenlezen landsadvocaat*
- De analyse is afgerond, maar er vindt nog interdepartementale afstemming op de precieze verwoording in de brief plaats.
 - Interdepartementaal is er (juridisch en beleidsmatig) overeenstemming over de in de nota voorgestelde lijn.
 - Er zal nog een informele toets bij de landsadvocaat op de brief plaatsvinden. 11.1 jo 10.2.g
4. *Vrijwillige noodzakelijkheidsverklaring > Waarom niet? Als mensen zonder geldige redenen kunnen binnenkomen is dat toch ook een gevaar voor de volksgezondheid?*
- Het is niet mogelijk om een verplichte of vrijwillige noodzakelijkheidsverklaring te verankeren in de aanwijzing (van de gezondheidsverklaring), omdat de verplichte gezondheidsverklaring bedoeld is om te checken of je gezond bent of een gezondheidsrisico vormt.
 - Een verplichte noodzakelijkheidsverklaring kijkt niet naar de persoon, maar naar het reisdoel. Het noodzakelijk reisdoel is geen reden om aan te nemen dat iemand meer of minder besmettelijk is.
 - Een vrijwillige noodzakelijkheidsverklaring naast de gezondheidsverklaring heeft weinig meerwaarde als er geen consequentie aan vast zit. Het kabinet heeft immers al het dringende advies gegeven niet te reizen indien niet noodzakelijk.

- Een advies voor het bij je dragen van een verklaring voegt daar weinig aan toe. Er is bovendien geen basis waarop vervoerders consequenties kunnen stellen aan het niet bij je hebben van een dergelijke vrijwillige verklaring, zoals toegang tot vliegtuig of trein ontzeggen. Deze consequentie kan wel worden opgelegd bij ontbreken van een negatieve testuitslag of gezondheidsverklaring.
5. *Verplichte noodzakelijkheidsverklaring juridisch wankel en in strijd met Europese afspraken > idem/grag meer uitleg. Alle voorbeelden van andere landen moeten goed weerlegd kunnen worden en als dat niet lukt zou dat het ticket kunnen zijn om bijvoorbeeld wel iets te doen. Zoals vinkje toevoegen aan gezondheidsverklaring of zelf opgestelde verklaring bij je moeten dragen zoals in Frankrijk. Ook de Italiaanse variant dat hotels een werkgeversverklaring oid moeten vragen van gasten moet worden meegenomen. Net als Belgische variant voor net over de grens etc. Alle varianten die in de Nederlandse media bekend zijn moeten uitgezocht zijn.*
- Zie hieronder een overzicht van een selectie van landen (België, Duitsland, Frankrijk en Italië).
 - Voorbeelden uit de media van deze landen vindt u in de bijlage.
 - Conclusie is dat andere landen geen noodzakelijkheidsverklaring instellen voor het reizen naar andere landen, alleen ter ondersteuning van binnenlandse maatregelen zoals een uitgangsverbod, een avondklok of een radius rondom de eigen woonplaats
6. *De noodzakelijkheidsverklaringen in de andere landen maken daar deel uit van hun nationale maatregelenpakket (en wij hebben er niet voor gekozen)- klopt dat? Als je het nationaal hebt dan kan er een logica zijn dat ook voor inreizenden te vragen, maar dat lijkt me niet logisch zonder een nationale verplichting bovenop het nu al geregelde negatieve testbewijs (vraag Staatssecretaris).*
- Dat klopt. Voor buitenlandse reizigers vragen andere landen een negatieve testverklaring + quarantaine, soms ook een registratie. Maar geen noodzakelijkheidsverklaring. Zie overzicht landen hieronder.
7. *Notificatie Europese Commissie sluiten grenzen > door welke landen is dit al gedaan? Bovendien is altijd een individuele beoordeling per reiziger noodzakelijk > want?*
- Alleen Hongarije heeft een inreisverbod voor alle niet Hongaren per 1 september 2020. De Commissie was over deze notificatie niet te spreken, en heeft een oproep aan de lidstaten gedaan om zich aan de afspraak te houden om de binnen-Europese grenzen niet te sluiten voor EU burgers.
 - Het instellen van binnengrenscontroles onder de Schengengrenscore vereist een zorgvuldige, individuele beoordeling van iedere reiziger. Generieke afwijzing op grond van een bijvoorbeeld bepaalde nationaliteit is niet toegestaan. Individuele controle is een tijdrovend proces bij alle vervoersmodaliteiten.
8. *Airlines geven aan dat het niet hun verantwoordelijkheid is om noodzakelijkheid te checken > Dat is niet wat ik heb begrepen. Ze zouden toch overal aangeven dat niet-noodzakelijke reizen ten stelligste worden afgeraden? Zie Schiphol en KLM?*
- Dat klopt, luchtvaartmaatschappijen geven aan een noodzakelijkheidsverklaring in vrijwillige zin niet te kunnen controleren. Zie onder punt 6.

- Wel gelden de afspraken zoals afgelopen december gemaakt. Zoals het niet meer aanbieden van pakketreizen naar oranje gebieden en dat luchtvaartmaatschappijen hun reizigers vroegtijdig informeren over reisadviezen via de website en tijdens het boekingsproces.
 - Dit is dus wijzen op de eigen verantwoordelijkheid van de reiziger; dat is iets anders dan controleren op de reden van noodzakelijkheid.
9. *Europese landen > ook overal PCR-test 72 uur geldig of ook korter?*
- Zie overzicht landen hieronder.
10. *Binnenlandse reisbeperkingen > Juridische basis? Zit daar ook een regio bij die grenst aan NL?*
- Ja, in Duitsland (NRW en Nedersachsen) gelden binnenlandse reisbeperkingen. Zie overzicht landen hieronder.
11. *Bewijs van noodzakelijkheid > Welke eisen worden daaraan gesteld?*
- Zie overzicht landen hieronder.

Reizigers uit hoog-risicogebieden	Negatieve test	Registratie	Quarantaine	Vorm van een noodzakelijkheidsverklaring
Duitsland	Ja, in principe een verplicht negatief testresultaat (max. 48u, in Saksen max. 24u) bij inreis of een (snel) test meteen bij aankomst.	Ja digitaal, verplicht behalve als je: - op doorreis bent - minder dan 24u in DU bent - transport-personeel bent	Ja, verplicht 10 dagen (behalve in NRW**), maar in sommige gevallen kan de quarantaine worden verkort met een test zie *toelichting	Nee.
België	Ja, alle vliegers en bootreizigers een PCR-test (max 72u voor vertrek) als je langer dan 48u in België verblijft. Bij aankomst moet iedere reiziger zich laten testen (na het invullen van PLF aanmelding bij testcentrum)	Ja digitaal, verplicht 48u voor aankomst in België voor alle reizigers.	Ja, verplicht 7 dagen in quarantaine als je langer dan 48u in België verblijft.	<u>Buitenlandse maatregel:</u> Ja, voor derdelanders (exclusief EU veilige landenlijst); die mogen alleen naar België reizen als het een essentiële reis betreft. <u>Binnenlandse maatregel:</u> Er geldt landelijk een <u>nachtklok</u> van 00.00-05.00 uur, die in Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is uitgebreid van 22.00-06.00 uur. Tijdens deze uren zijn alleen noodzakelijke verplaatsingen voor werk en zorg en transitverkeer (zonder te stoppen) toegestaan.
Frankrijk <i>Komt 7/1 18.00 met nieuwe maatregelen</i>	Ja, maar alleen voor derdelanders (voor vertrek 72u met vliegtuig).	Nee.	Nee.	<u>Binnenlandse maatregel:</u> noodzakelijkheidsverklaring vereist (boete) voor reizen binnen Frankrijk tijdens de <u>avondklok</u> die sinds 15 december is ingesteld van 20u tot 6u in het grootste gedeelte van Frankrijk en van 18u tot 6u in een aantal regio's.
Italië	Ja, alle reizigers moeten bij aankomst een negatief (snel)testresultaat (max 48u). Reizigers uit België, Tsjechië,	Iedere reiziger moet een <u>zelf ingevulde verklaring</u> bij zich hebben (combinatie gezondheids- en testverklaring)	Ja, verplicht 14 dagen.	<u>Binnenlandse maatregel:</u> In heel Italië geldt een avondklok tussen 22.00 en 05.00 uur. Binnen de regio Abruzzes en Campanië mag je alleen voor werk, gezondheid of andere strikt noodzakelijke redenen reizen en dien je een ingevuld formulier bij je te hebben.

	Frankrijk, Nederland, Spanje of het VK moeten of direct bij aankomst, of binnen 48u, een (snel)test doen.			
--	---	--	--	--

* Met een coronatest is het in sommige gevallen mogelijk de quarantaine eerder te beëindigen. Dan kan vanaf dag 5 de reiziger zich laten testen om bij een negatief testresultaat de quarantaine te beëindigen.

De volgende groepen mensen hoeven in veel deelstaten niet in quarantaine, maar moeten wel een negatief testresultaat (48u) kunnen overleggen:

- personen in de noodverleningsberoepen (artsen, brandweer, politie, ambulancepersoneel);
- een bezoek van meer dan 72 uur aan eerste en tweedegraads gezins- en/of familieleden (schoonfamilie valt hier niet onder);
- werknemers van transportbedrijven als zij om beroepsredenen Duitsland moeten inreizen;
- professionele sporters en hun trainers als zij door een competitie of training Duitsland moeten inreizen;
- werknemers die voor niet uitstelbare noodzakelijke zakenreizen Duitsland moeten inreizen (maximaal toegestaan is 5 dagen).

Ook is het in een aantal gevallen in veel deelstaten mogelijkheid om de quarantaine te vermijden ZONDER een test te doen:

- reizigers die minder dan 24 uur in een risicogebied zijn geweest (dit geldt ook voor grenspendelaars). Deze regeling is in een aantal deelstaten niet meer van kracht. In de deelstaten Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen geldt de 24uurs regeling nog wel;
- reizigers die voor minder dan 24 uur in Duitsland blijven (dit geldt ook voor grenspendelaars). Deze regeling is in een aantal deelstaten niet meer van kracht. In de deelstaten Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen geldt de 24uurs regeling nog wel.
- een bezoek van MINDER dan 72 uur aan eerste en tweedegraads familieleden (schoonfamilie valt hier niet onder). Deze regeling is in de deelstaat Nedersaksen vervallen: Eerste- en tweedegraads familiebezoek is mogelijk zonder quarantaine, maar wel met een negatief coronatest (zie hierboven).

****In Noordrijn-Westfalen** is er geen verplichte quarantaine. Behalve als je tien dagen daarvoor in het VK of Zuid-Afrika was.

In NRW kan je kiezen tussen toelatingstest bij inreis of quarantaine van tien dagen. Quarantaine kan worden vermeden/verkort als reizigers:

- een negatief testresultaat kunnen overleggen die maximaal 48u oud is.
- bij aankomst een test ondergaan en het resultaat negatief is. Mocht op de plek van inreis geen testfaciliteit zijn kan de inreizende binnen 24u een (snel)test doen. Tot de testuitslag binnen is moet de reiziger in quarantaine. Bij een negatief testresultaat kan de quarantaine worden opgeheven.

- op ieder willekeurig moment een (snel)test doen en het resultaat negatief is.

Uitzonderingen in NRW op de testverplichting:

- Als u niet langer dan 48 uur op doorreis bent;
- of op familiebezoek (eerste- en tweedegraads);
- of als u personen, goederen en waren transporteert en ook dan maximaal 48 uur in Noordrijn-Westfalen blijft;
- ook grenspendelaars, die naar Noordrijn-Westfalen komen voor werk, studie, of beroepsopleiding hoeven geen PCR-Covid-19-testuitslag te overleggen.